

hISTÒRIA del llatí

1-) Aparella els termes referits a fases i modalitats de la llengua llatina amb la definició corresponent

llatí arcaic, llatí clàssic, llatí literari, llatí medieval,
llatí preclàssic, llatí postclàssic, llatí tardà,
llatí vulgar, llatí humanístic

- a- etapa del llatí en què es forma la llengua literària _____
- b- llatí parlat per les capes populars de la societat _____
- c- etapa del llatí en què ja només és una llengua escrita _____
- d- llatí escrit i culte, sotmès a normes prefixades _____
- e- etapa d'una certa decadència literària _____
- f- llatí que imita la puresa del llatí clàssic _____
- g- etapa de desintegració del llatí _____
- h- etapa considerada l'època daurada del llatí _____
- i- etapa de formació del llatí _____

2-) Relaciona les següents imatges amb les etapes del llatí:

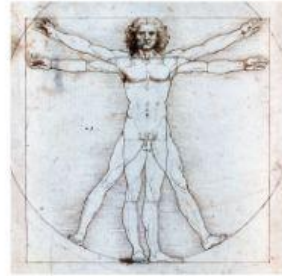
llatí medieval, llatí arcaic, llatí humanístic, llatí clàssic,
llatí medieval, llatí preclàssic, llatí postclàssic,
llatí medieval, llatí tardà, llatí humanístic

Alfons X, el Savi

Virgili

Leonardo da Vinci

Fíbula de Preneste

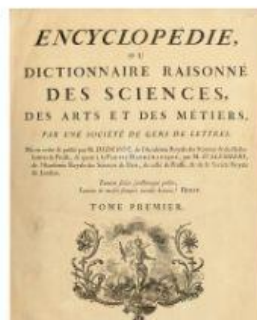
L'ase d'or d'Apuleu

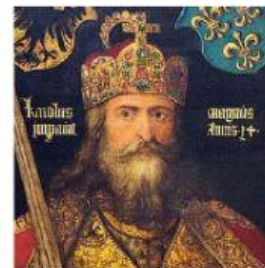
Primeres obres en llatí

Monjo copista

L'Enciclopèdia Francesa

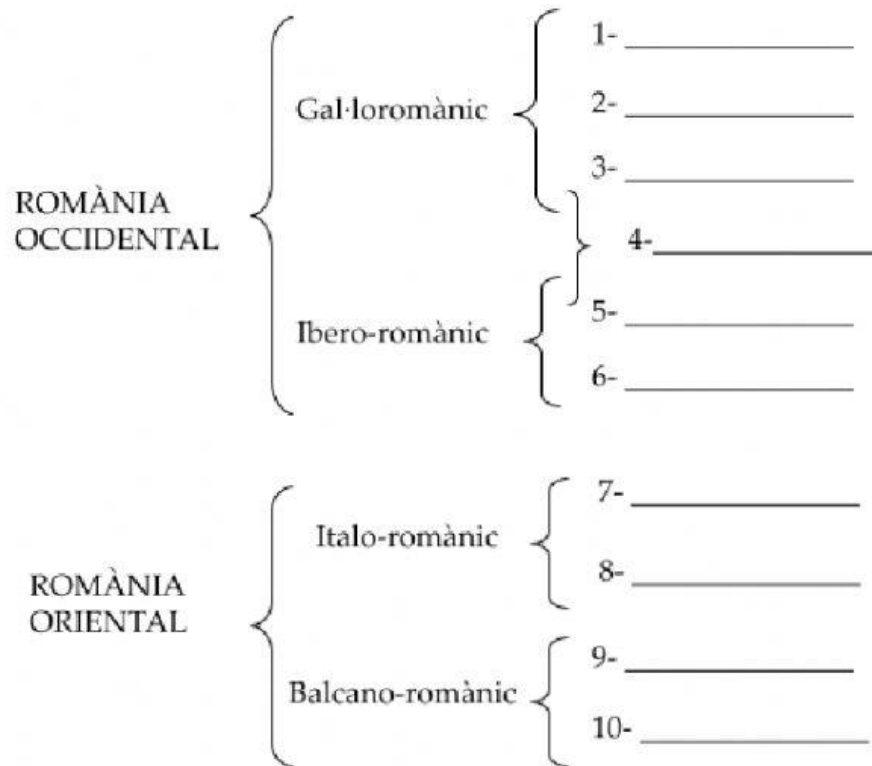

Carlemany

Llengües romàniques

3-) Les llengües romàniques es classifiquen segons les seves característiques i ubicació. Aquest és el quadre d'aquesta classificació: intenta completar-lo fixant-te en el mapa de la Romania que l'acompanya.

4-) Del llatí a les llengües romàniques. Intenta completar aquest quadre utilitzant diccionaris bilingües.

LLATÍ	ITALIÀ	PORTUGUÈS	FRANCÈS	CASTELLÀ	CATALÀ
alter	altro	outro	autre		altre
amicus		amigo	ami		
bellus	bello	belo		bello	
bene		bem	bien		, ben
bonus	buono		bon		bo
formica			fourmi	hormiga	
dicere	dire	dizer			
facere		fazer	faire	hacer	
filius	figlio	filho	fil		
labium			lèvre	labio	
amare		amar	aimer		
liber	libro	livro			
semper			toujours		sempre
manus		mão	min		
numerus					
sapere	sapere		savoir		saber
quattuor	quattro		quatre		
tempus	tempo	tempo			temps
totus		todo	tout		
vita		vida	vie		

5-) Determina si són vertaderes(V) o falses (F) les afirmacions següents:

	El substrat preromà són les restes lingüístiques anteriors al llatí, que perviuen en la llengua actual.
	El substrat preromà en català no existeix perquè a les nostres terres, abans de la vinguda dels romans, no es parlava cap llengua.
	La romanització és el procés d'adopció de la llengua i cultura llatines com a pròpies per part dels pobles envaïts.
	Al nord d'Àfrica, la presència d'una cultura amb gran personalitat va impedir la romanització del territori.
	Les llengües celtes van influir en la formació de les llengües de la península Ibèrica i França.
	El lleonès, l'aragonès i el francoprovençal són tres de les nou llengües romàniques que es parlen actualment.
	No hi ha cap llengua romànica extingida.
	Com més intensa va ser la romanització més pes va tenir el substrat en el procés de formació de les llengües romàniques.
	El grau de romanització depèn també de la geografia del territori conquerit.
	El retoromànic s'anomena també rètic.